

UNIwersYTET OPOLSKI

Do użytku wewnętrznego

**CHARAKTERYSTYKA STANÓW GOTOŚCI
OBRONEJ PAŃSTWA**

OPOLE 2022 r.

CHARAKTERYSTYKA STANÓW GOTOŚCI OBRONNEJ PAŃSTWA

Podstawy prawne:

1. Art. 24 ust. 1 pkt 6, art. 30 ust. 2 pkt 2 – ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2022 r., poz. 655);
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie gotowości obronnej państwa (Dz. U. z 2004 r., nr 219, poz. 2218);

W systemie obronnym Rzeczypospolitej Polskiej przyjęto trzy stany gotowości obronnej państwa:

- 1) stan stałej gotowości obronnej państwa;
- 2) stan gotowości obronnej państwa czasu kryzysu;
- 3) stan gotowości obronnej państwa czasu wojny.

Stan stałej gotowości obronnej państwa utrzymuje się w czasie pokoju, gdy nie stwierdza się istotnych zagrożeń zewnętrznego bezpieczeństwa państwa. Stan ten cechuje naturalna działalność codzienna w gospodarce narodowej na rzecz normalnego funkcjonowania społeczeństwa i gospodarki.

Do głównych zadań w tym stanie należą:

- realizacja zadań planistycznych;
- realizacja zadań organizacyjnych;
- realizacja zadań szkoleniowych i kontrolnych;

mających na celu utrzymywanie w sprawności systemu obronnego państwa.

Stan gotowości obronnej państwa czasu kryzysu wprowadza się w razie zaistnienia zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa wymagającego uruchomienia wybranych elementów systemu obronnego lub realizacji zadań ustalonych dla tego stanu.

Do głównych zadań w tym stanie należą:

- konsolidacja społeczeństwa wokół organów władzy i administracji państwowej, samorządu terytorialnego oraz sił zbrojnych RP;
- realizacja zadań zapewniających przygotowanie do przeciwdziałania zewnętrznym zagrożeniom bezpieczeństwa państwa;
- usuwanie skutków wystąpienia zewnętrznym zagrożeniom bezpieczeństwa państwa.

Stan gotowości obronnej państwa czasu wojny wprowadza się w celu odparcia bezpośredniej zbrojnej napaści na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub gdy z umów międzynarodowych wynika zobowiązanie do wspólnej obrony przeciwko agresji.

Do głównych zadań w tym stanie należą:

- mobilizacja społeczeństwa do obrony;
- przeprowadzenie powszechnej mobilizacji;
- wprowadzenie stanu wojennego;
- pełne rozwinięcie systemu obronnego państwa do odparcia agresji militarnej;
- uruchomienie systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym;
- wykonywanie zadań na rzecz Sił Zbrojnych RP i wojsk sojuszników;

- rozwinięcie sił i realizacja przedsięwzięć w zakresie militaryzacji, obrony cywilnej oraz rozwinięcie systemu kierowania obroną cywilną.

Wprowadzenie Wyższych Stanów Gotowości Obronnej Państwa.

Prezydent RP, stojąc na straży suwerenności i bezpieczeństwa państwa, postanawia, na wniosek Prezesa Rady Ministrów o wprowadzeniu albo zmianie określonego stanu gotowości obronnej państwa. (art. 24 ust. 1 pkt 6 ustawy o obronie Ojczyzny).

Realizację zadań związanych z podwyższaniem gotowości obronnej państwa koordynują **ministrowie** i wojewodowie (§ 7 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie gotowości obronnej państwa).

Decyzje w sprawie osiągania wyższych stanów gotowości obronnej (WSGO) będą przekazywane:

- na terenie województwa bezpośrednio przez Wojewodę;
- na terenie miasta, gminy, zakładu pracy przez Szefa OC – Prezydenta, Burmistrza, Wójta, Kierownika zakładu pracy.

Kierowanie sprawami obronności w województwie należy do wojewody. Wojewoda w ramach kierowania, wykonuje zadania a zakresie i na zasadach określonych w ustawach, a w szczególności m.in. kieruje realizacją przedsięwzięć związanych z podwyższaniem gotowości obronnej państwa wykonywanych przez starostów, wójtów lub burmistrzów (prezydentów miast), przedsiębiorców oraz inne jednostki organizacyjne i organizacje społeczne mające swoją siedzibę na terenie województwa (art. 30 ust. 1 i 2 ustawy o obronie Ojczyzny).

W przypadku wprowadzenia wyższych stanów gotowości obronnej państwa (stan gotowości obronnej państwa czasu kryzysu lub czasu wojny) realizuje się zadania przewidziane w Planie Reagowania Obronnego Rzeczypospolitej Polskiej – **w UO Planie Operacyjnym Funkcjonowania Uniwersytetu Opolskiego w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny**. Zadania te realizuje się z uwzględnieniem pierwszeństwa zadań wykonywanych na rzecz Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i wojsk sojusznicznych oraz uruchamiania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym (§ 6 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie gotowości obronnej państwa).

W stanie gotowości obronnej państwa tworzy się **system stałych dyżurów**. System ten tworzą m.in. wojewodowie na potrzeby przekazywania decyzji organów uprawnionych do uruchamiania realizacji zadań ujętych w Planie Reagowania Obronnego Rzeczypospolitej Polskiej - marszałkom województw, starostom, wójtom, burmistrzom i prezydentom miast oraz organom niezespolonej administracji rządowej, kierownikom zespolonych służb, inspekcji i straży wojewódzkich, kierownikom kierowanych i nadzorowanych jednostek organizacyjnych, przedsiębiorcom oraz innym jednostkom organizacyjnym i organizacjom społecznym, wytypowanym do wykonania określo-

nych zadań obronnych, mających swoją siedzibę na terenie województwa (§ 8 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie gotowości obronnej państwa).

W resorcie edukacji i nauki system stałych dyżurów tworzy **Minister Edukacji i Nauki**, elementem tego systemu jest **Staty dyżur Uniwersytetu Opolskiego**.

Osiągnięcie pełnej gotowości obronnej następuje po zrealizowaniu przez właściwe organy administracji państwowej, samorządu terytorialnego, instytucji państwowych, podmiotów gospodarczych na terenie administracyjnym miasta, gminy, zadań i osiągnięciu optymalnego poziomu obronnego na administrowanym terenie.

W celu realizacji wymienionych zadań na poszczególnych etapach odniesionych do stanów gotowości obronnej zadania do realizacji podzielono na cztery grupy zadaniowe zwane „zestawami zadań” (Sytuacja planistyczna Nr 1, 2, 3, 4).

Zadania realizowane w procesie podwyższania gotowości obronnej mogą być wykonywane całymi zestawami, pojedynczo lub grupowo i dotyczyć mogą danego regionu lub całego kraju stosownie do potrzeb w zaistniałej sytuacji.

Sposoby przekazywania zadań do osiągania Wyższych Stanów Gotowości Obronnej:

- za pomocą doręczonego dokumentu utajnionego wg zasad dla korespondencji niejawnej (Ustawa o ochronie informacji niejawnych z 5 sierpnia 2010 r. t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 742);
- poprzez sieć łączności telefonicznej – w formie utajnionej.
- poprzez pocztę elektroniczną – w formie utajnionej.